

8. Forhøjelse af Cand. mag. Martin Knudsens Honorar for at holde Forelæsninger og Øvelser i Fysik m. m.

Ved Omordningen af Undervisningen ved de medico-fysiske Øvelser for de lægevidenskabelige Studerende, jfr. nærmere i det følgende, blev det paa Finansloven for 1905—1906, jfr. Rigsdagstidende 1904—1905 Tillæg A. Sp. 1043—46 og 1053—54, bevilget, at den paa Universitetets Udgiftspost 1. d., den samlede Lønningssum, hidtil bevilgede Lønning af 900 Kr. til en Assistent ved de medico-fysiske Øvelser, der havde været tillagt Cand. mag. M. Knudsen, som var blevet Leder af disse Øvelser, overførtes til Universitetets Udgiftspost 7. a. 1., til videnskabelige Formaals Fremme, saaledes at det paa samme Udgiftspost posterede Honorar til Cand. mag. Knudsen for at holde Forelæsninger over Fysik, ialt 1600 Kr., blev forhøjet med 900 Kr. for tillige at lede de medico-fysiske Øvelser. Ved kgl. Resolution af 4de April 1905 blev det bifaldet, at Cand. mag. M. Knudsens Honorar blev 2500 Kr. aarlig.

III. Forelæsninger, Øvelser og Examina.

1. Den filosofiske Prøve.

I Henhold til det filosofiske Fakultets Anbefaling meddelte Kirke- og Undervisningsministeriet ved Skrivelser af 30te September, 18de Oktober og 6te December 1904 samt 23de Februar, 3die og 7de Marts 1905 henholdsvis 2 og 6 Studerende, der i Sommeren 1904 havde bestaaet Afgangsexamen for Studerende, Tilladelse til at indstille sig til den filosofiske Prøve henholdsvis i Januar og i April 1905.

— I Henhold til den ved Ministeriets Skrivelse af 27de April 1886 givne Bemyndigelse for det filosofiske Fakultet, jfr. Univ. Aarb. f. 1885—86 S. 49, er det blevet tilladt 2 Studerende, der i Sommeren 1904 havde bestaaet Afgangsexamen for Studerende, paa Grund af Indkaldelse til Militærtjeneste, at indstille sig til den filosofiske Prøve i April 1905 og 2 Studerende, der havde bestaaet Afgangsexamen i Januar 1905, at indstille sig til Prøven i Sommeren s. A.

— I Henhold til Fakultetets Anbefaling meddelte Ministeriet under 11te Maj 1905 en Exam. polyt., der agtede at indstille sig til Tillægsexamen i Henhold til Bekj. af 22de Maj 1874 i Sommeren s. A. og som havde hørt de filosofiske Forelæsninger, Tilladelse til at indstille sig til den filosofiske Prøve i samme Sommer.

2. Forelæsninger og Examina under det theologiske Fakultet.

Den theologiske Embedsexamen.

a. Kgl. Anordn. af 9de Januar 1905 angaaende Ændring i kgl. Anordn. af 25de Juni 1875 om Kvinders Adgang til at erhverve akademisk Borgerret ved Kjøbenhavns Universitet.

Under 10de September 1904 udbad Kirke- og Undervisningsministeriet sig det theologiske Fakultets Erklæring over et Andragende fra Student, Frøken N. N. om, at Ministeriet vilde udvirke Tilladelse til, at hun kunde stedes til den theologiske Embedsexamen.

Fakultetet tilstillede under 15de Oktober s. A. Konsistorium en Erklæring, hvori det udtalte følgende:

Fakultetets *Flertal* (Professorerne Madsen, Jacobsen, Ammundsen og Torm) maa anbefale dette Andragende, idet det intet finder at indvende imod, at kvindelige theologiske Studerende faa Adgang til at afslutte deres Studier med en Prøve af samme Omfang som den, der gjælder for mandlige theologiske Studerende. Formentlig vil der da ikke være nogen Grund til at opretholde den særlige Afslutningsprøve i Religion for kvindelige theologiske Studerende, saa meget mindre som Adgangen til at underkaste sig en saadan Prøve hidtil aldrig er bleven benyttet. Flertallet tillader sig da at andrage om, at Ministeriet søger ophævet andet Punktum i § 3 af den kgl. Anordn. af 25de Juni 1875: „Dog skulle kvindelige theologiske Studerende Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet“, samt ophæver den derpaa hvilende Bekj. af 28de Juni 1876.

Et *Mindretal* (Professor H. Scharling) kan ikke tilraade Ophævelsen af den hidtil gjældende Bestemmelse, at Kvinder ikke kunne tage theologisk Embedsexamen, men holder for, at saa længe Kvinder ikke have Adgang til Officersexamen, er der heller ingen Grund til at give dem Adgang til Præsteexamen. At den theologiske Embedsexamen maa betragtes som en saadan, fremgaar af, at det theologiske Studium er ordnet med det Formaal at give de vordende Præster en videnskabelig theologisk Uddannelse. Og at den ikke kan betragtes som en blot videnskabelig Prøve, ses deraf, at kun saadanne kunne indstille sig til den, som ere Medlemmer af den danske evangelisk-lutherske Folkekirke, medens f. Ex. en Jøde eller Katholik ikke vil kunne faa Adgang til den. Vil man imidlertid ikke nøjes med den ved Anordn. af 25de Juni 1875 § 3 og Bekj. af 28de Juni 1876 foreskrevne videnskabelige Prøve i Religionskundskab for Kvinder, men kræver lige Adgang for Kvinder og Mænd til theologisk Embedsexamen, da foreslaar Mindretallet, at den for Kvinder afholdes paa lignende Maade, som Fakultetet i Skrivelse af 4de November 1871 har foreslaaet overfor theologiske Studerende af reformert Bekjendelse (jfr. Ministeriets Skrivelse af 19de Januar 1872). Fastholder man derimod, at Kvinder skulle have lige Adgang med Mænd til theologisk Embedsexamen uden nogen som helst Forskjel i Examens Afholdelse, da maa man ogsaa være klar over, at det vil være det første Skridt til at give Kvinder Adgang til Præsteembedet. Under den stærke Kvindebevægelse, som for Tiden er oppe og som tilstræber at give Kvinderne lige Ret med Mændene til alle Embedsstillinger, vil der fra radikal Side saavel i som udenfor Kirken blive arbejdet paa gjennem Lovgivningsmagten at erhverve Kvinderne Adgang til Præsteembedet, medens de kirkelige Myndigheder under de højst usikre Forhold, hvorunder Folkekirken for Tiden befinder sig, ville staa magtesløse og være ude af Stand til at hindre disse Bestræbelser.

Flertallet maa anse Mindretallets Betæneligheder for ugrundede. Den theologiske Embedsexamen er jo ikke blot en Præsteexamen, men tillige en videnskabelig Afslutningsprøve for theologiske Studerende. At give Kvinder Adgang til en saadan Examen paa lige Vilkaar med Mænd, involverer ikke, at der ogsaa gives dem Adgang til de praktiske Stillinger,

for hvilke en saadan Prøve er en af Betingelserne. Da nyere Lovbestemmelser (Lov om højere Almenskoler m. m. af 24de April 1903 § 22, Lov om Lønninger for Overlærerinder og Lærerinder ved Statens højere Almenskoler og Sorø Skole og Opdragelsesanstalt af 13de November 1903) give Kvinder Adgang til Lærerpladser ved Statens Skoler, drejer det sig her kun om Præsteembedet. Flertallet skal i denne Henseende henvise til Forhandlingerne i 1875 og 1876 (Univ. Aarb. f. 1873—75 S. 12 ff. og f. 1875—76 S. 39 ff.), hvor der var almindelig Enighed om, at kvindelige theologiske Studerende ikke skulde have Adgang til at bestige Prædikestolen, men forskellige Meninger om, hvorledes en Afslutningsprøve i Religion burde indrettes, idet f. Ex. Biskop Martensen i en Erklæring af 5te Januar 1876 udtalte, at naar Kvinder overhovedet skulde have Adgang til at aflægge en Prøve i Religion, vil det være „det eneste værdige for Videnskaben“ at stille de samme Fordringer til Kvinder som til Mænd. Naar han endvidere udtalte den Forventning, at de eventuelle kvindelige Theologer „i høj Grad vilde bifalde de strengt videnskabelige Krav“, da synes det foreliggende Tilfælde, som hidtil er det eneste, hvor en Kvinde har valgt det theologiske Studium, at give denne Opfattelse Medhold.

Konsistorium fremsendte under 10. December 1904 Fakultetets Erklæring med følgende Udtalelse:

Et *Flertal* i Konsistorium skal i Tilslutning til det theologiske Fakultets Flertal indstille, at kvindelige theologiske Studerende faa Adgang til at afslutte deres Studier med en Prøve af samme Omfang som den, der gjælder for mandlige theologiske Studerende, og at i Forbindelse hermed Bestemmelserne om en særlig Prøve for kvindelige theologiske Studerende i kgl. Anordn. af 25de Juni 1875 § 3 og Bekj. af 28de Juni 1876 ophæves.

Et *Mindretal* (Professorerne H. Matzen, H. Scharling, W. Scharling og T. N. Thiele) kan ikke tiltræde det theologiske Fakultets Flertalsindstilling, fordi det formener, at der, naar der gives Kvinder den dem ved Anordn. af 25de Juni 1875 nægtede Tilladelse til at indstille sig til theologisk Embedsexamen, derved vil være vakt en Forventning om, at der da ogsaa vil blive indrømmet dem Adgang til de kirkelige Embeder, hvortil den nævnte Examen aabner Adgang, hvad der utvivlsomt vil præjudicere den fri Afgørelse af, hvorvidt dette bør være Tilfældet. Mindretallet maa derfor tilraade, at den ved Anordn. af 1875 paabudte særlige Religionsprøve for Kvinder fremdeles opretholdes, hvad der jo ikke udelukker, at dens Indhold og Beskaffenhed af Ministeriet fastsættes saaledes, at den skal kunne udvise den samme Kundskabsfylde, som den theologiske Embedsexamen.

Flertallet maa overfor Mindretallets Betragtninger udtale, at det ikke kan erkjende, at den foreslaaede Ordning paa nogen Maade har foregrebet Afgjørelsen af Spørgsmaalet om Kvinders Adgang til Præsteembedet, da overfor dette mange andre Hensyn maa gjøre sig gjældende, medens den i Forslag bragte Ordning alene har til Hensigt at stille Kvinder paa lige Trin med Mænd ved Universitetsundervisningen, saaledes at de ogsaa stedes til samme Afgangsprøve som de mandlige theologiske Studerende.

Under 9de Januar 1905 tilstillede Ministeriet Konsistorium en Gjenpart af følgende under 30te December 1904 allerhøjest stadfæstede Anordning:

„Vi Christian den Niende Gjøre vitterligt: Vi ville aller-naadigst have anordnet følgende Ændring i allerhøjeste Anordning af 25. Juni 1875 angaaende Kvinders Adgang til at erhverve akademisk Borgerret ved Københavns Universitet: Bestemmelsen i Anordningens § 3, 2det Punktum: „Dog skulle kvindelige theologiske Studerende ikke have Adgang til at indstille sig til theologisk Embedsexamen eller til at erhverve akademiske Grader ved det theologiske Fakultet, men deres Studier afsluttes ved en særlig Religionsprøve, hvis Indhold og Beskaffenhed fastsættes af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet“ — ophæves“.

b. Forskjellige Afgjørelser.

I Anledning af en Forespørgsel fra Student N. N. om Fakultetets Stilling til et eventuelt Andragende om Ophævelse af den Bestemmelse, at den theologiske Embedsexamen kun kan tages af Medlemmer af den danske Folkekirke, meddelte Fakultet under 15de Oktober 1904 Andrageren, at det ikke vilde kunne anbefale et Andragende om, at Studerende, der ikke tilhøre den danske evangelisk-lutherske Folkekirke, skulde kunne stedes til theologisk Embedsexamen. Derimod var et Flertal i Fakultetet villigt til, hvis Andrageren maatte ønske det, at tage under Overvejelse, hvorvidt der helt eller delvis under det theologiske Fakultet maatte kunne oprettes en rent historisk Prøve i Kristendomskundskab, hvilken Prøve skulde staa aaben for alle akademiske Borgere uden Hensyn til Trosbekjendelse, men som ikke skulde medføre kirkelige Rettigheder.

— Fakultetet meddelte en Kandidat, der paa Grund af Sygdom havde maattet forlade den skriftlige Prøve ved den theologiske Embedsexamen i Vinteren 1904—1905, Tilladelse til paany at indstille sig til samme Examen i Sommeren 1905. Derimod blev et Andragende fra en Kandidat, der havde bestaaet Embedsexamen i Vinteren 1904—1905 med Hovedkarakteren Haud illaud. Iidi gr., om Tilladelse til at indstille sig til Prøve paany i Sommeren 1905, afslaaet af Fakultetet.

3. Forelæsninger og Examina under det rets- og statsvidenskabelige Fakultet.

a. Den juridiske Fællesprøve.

Et fra Ministeriet modtaget Andragende fra N. N., der i Efteraaret 1903 havde bestaaet almindelig Forberedelsesexamen med 72 Points, om Tilladelse til at indstille sig til den juridiske Fællesprøve, blev ikke anbefalet af Fakultetet.

— Ligeledes blev et fra Ministeriet modtaget Andragende fra N. N., der havde bestaaet IV. Klasses Hovedexamen i Sommeren 1904 med 51 Points og en partiel Examen ved Landbohøjskolen i Sommeren 1903, om Tilladelse til at indstille sig til Fællesprøven ikke anbefalet af Fakultetet.

— Ved Skrivelse af 9de November 1904 meddelte Ministeriet N. N., der i Sommeren 1894 havde bestaaet den almindelige Forberedelsesexamen med $78\frac{1}{3}$ Points, Tilladelse til at indstille sig til den juridiske Fællesprøve

i Vinteren 1904—1905, uanset at han i dansk Stil kun havde opnaaet Karakteren $g\frac{1}{2}$. Fakultetet havde meddelt Ministeriet, at det efter Omstændighederne ikke havde noget at erindre imod, at Andragendet blev bevilget.

— Ved Ministeriets Skrivelser af 15de og 28de September, 7de November og 29de December 1904 samt 30te Januar, 10de, 15de, 17de og 27de Februar, 7de Marts, 6te, 24de og 30te Juni samt 3die, 7de og 10de Juli 1905 er der blevet meddelt Tilladelse til at underkaste sig den juridiske Fællesprøve: for 6 Studerende i Vinteren 1904—1905, 18 Studerende i Sommeren 1905 og 14 Studerende i Vinteren 1905—1906, uanset at de havde underkastet sig eller indstillet sig til den nævnte Prøve, henholdsvis i Sommeren 1904, Vinteren 1904—1905 og Sommeren 1905. Fakultetet havde anbefalet Ansøgningerne af følgende forskellige Grunde: indtrædende Værnepligt, Sygdom før og under Examen, fremrykket Alder i Forbindelse med økonomiske Vanskeligheder.

b. Den fuldstændige juridiske Embedsexamens 2den Del.

Ved Skrivelse af 17de Marts 1905 meddelte Ministeriet, efter Fakultetets Anbefaling, Exam. jur. N. N., der i Vinteren 1904—1905 havde bestaaet den juridiske Fællesprøve som afsluttende Examen med 72 Points, Tilladelse til i Sommeren 1907 at indstille sig til 2den Del af fuldstændig juridisk Embedsexamen paa Grundlag af den af ham absolverede Examen, under Forudsætning af at han i Mellemtiden bestod Afgangsexamen for Studerende samt den almindelige filosofiske Prøve.

— I Anledning af et Andragende fra Exam. jur. N. N., der i Vinteren 1904—1905 havde taget den juridiske Fællesprøve, om Tilladelse til efter ca. 3 Aars Forløb at tage 2den Del af fuldstændig juridisk Examen, meddelte Fakultetet under 29de Maj 1905 Andrageren, at det stærkt vilde fraraade Ministeriet at bevilge et saadant Andragende.

— Et lignende Andragende fra Exam. jur. N. N., der havde bestaaet den juridiske Fællesprøve i Sommeren 1905, blev afslaaet af Ministeriet ved Skrivelse af 4de Juli s. A. Fakultetet havde paa det bestemte fra-raadet, at Andragendet blev bevilget.

— I Henhold til Fakultetets Anbefaling meddelte Ministeriet under 13de Juli 1905 Exam. jur. N. N. Tilladelse til i Sommeren 1906 at indstille sig til 2den Del af fuldstændig juridisk Embedsexamen, uanset at det vilde være 2 Aar siden, han absolverede den juridiske Fællesprøve med 66 Points, under Forudsætning af, at han, der i Sommeren 1905 havde bestaaet Afgangsexamen for Studerende, forinden bestod den almindelige filosofiske Prøve.

— Fakultetet meddelte ved Skrivelser af 10de September, 18de November og 1ste December 1904 samt 7de Februar, 25de Marts og 29de Juni 1905 2 Studerende, der havde taget Fællesprøven i Vinteren 1902—1903, 2 Studerende, der havde taget samme Prøve i Vinteren 1903—1904, en Studerende, der havde taget samme Prøve i Sommeren 1902 og 2 Studerende, der havde taget samme Prøve i Sommeren 1904, Tilladelse til paa Grund af Sygdom først at indstille sig til den juridiske Embeds-

examens 2den Del henholdsvis i Sommeren 1905, Vinteren 1905—1906, Vinteren 1905—1906 og Sommeren 1906.

— Ved Skrivelser af 13de Februar, 14de Marts, 24de Maj, 19de og 26de Juni 1905 meddelte Fakultetet 3 Studerende, der ikke havde bestaaet Prøven ved Embedsexamens 2den Del i Vinteren 1904—1905, og 4 Studerende, der ikke havde bestaaet samme Prøve i Sommeren 1905, Tilladelse til atter at indstille sig til samme Examen henholdsvis i Sommeren 1905 og i Vinteren 1905—1906.

— Ministeriet meddelte ved Skrivelser af 17de Februar, 7de Marts, 30te Juni, 7de og 10de Juli 1905 2 Kandidater, der havde underkastet sig den juridiske Embedsexamens 2den Del i Vinteren 1904—1905, og 4 Kandidater, der havde underkastet sig samme Examen i Sommeren 1905, Tilladelse til paany at indstille sig til samme Examen henholdsvis i Sommeren 1905 og i Vinteren 1905—1906.

c. Den nye juridiske Embedsexamens 1ste Del.

Et Andragende fra Stud. jur. N. N., der havde bestaaet Afgangsexamen for Studerende i Sommeren 1904, om Tilladelse til at indstille sig til 1ste Del af fuldstændig juridisk Examen i Sommeren 1905 samtidig med, eventuelt forinden den filosofiske Prøve blev afslaaet af Ministeriet ved Skrivelse af 30te December 1904. Fakultetet havde fraraadet, at Andragendet blev bevilget.

d. Overgangsexamen i Henhold til kgl. Anordn. af 1ste December 1902.

Et Andragende fra Stud. jur. N. N., der ikke havde bestaaet denne Examen i Sommeren 1905, om Tilladelse til paany at indstille til samme Examen i Vinteren 1905—1906 blev bevilget af Fakultetet ved Skrivelse af 29de Juni 1905.

e. Statsvidenskabelig Examen.

Kgl. Anordning af 27de December 1904 om Indretningen af den statsvidenskabelige Examen ved Universitetets rets- og statsvidenskabelige Fakultet.

Under 21de Juni 1904 modtog Konsistorium følgende Skrivelse fra det rets- og statsvidenskabelige Fakultet.

Da den juridiske Fællesprøve ifølge Bekj. af 4de December 1902 sidste Gang vil blive afholdt i Sommeren 1906, vil dermed Forudsætningen for den i Anordn. af 20de Februar 1892 omhandlede statsvidenskabelige Embedsexamen bortfalde og en Revision og eventuel Ændring i nævnte Anordning er dermed bleven nødvendig. Fakultetet har da fundet det rettest at benytte denne Anledning til at undergive Anordningen i dens Helhed en Revision og foreslaar forskellige Ændringer i samme gennemførte, som de i de forløbne 11—12 Aar indvundne Erfaringer have vist at være ønskelige og hensigtsmæssige.

Da „Statsvidenskabelig Embedsexamen“ (bestaaende af den juridiske Fællesprøve som 1ste Del og de økonomiske Fag som 2den Del) i den forløbne Tid kun er bleven tagen af en enkelt Kandidat, synes der ikke at være tilstrækkelig Grund til at opretholde den ved en Omdannelse

efter de forandrede Forhold ved juridisk Examen, og Fakultetet indstiller derfor, at den afholdes sidste Gang i Sommeren 1906 og derefter bortfalder.

Ogsaa de Forudsætninger, der ligge til Grund for Oprettelsen af den „økonomisk-statistiske Examen“, have vist sig ikke ganske at svare til Virkeligheden. Den Valgfrihed med Hensyn til de enkelte Fag, hvorefter Examen kunde sammensættes paa flere Maader, er derfor efterhaanden bleven mere indskrænket (jfr. Bekj. af 20de Maj 1896) og Studiet har af sig selv formet sig til en saadan større Ensformighed med forholdsvis smaa Afvigelser, at der synes al Grund til igjen at støbe den i noget fastere Form og nærmest indskrænke Valgfriheden til kun at gjælde de to Hovedfag, Økonomi og Statistik. Samtidig anses det for rigtigst at styrke den juridiske Del af Studiet noget mere, da det har vist sig, at de fleste Kandidater søge ind i Administrationens forskjellige Grene og der i disse haves Brug for en noget videregaaende Uddannelse, end der i Øjeblikket opnaas. Da denne Examen fremtidig bliver den eneste statsvidenskabelige Examen, maa det anses for rigtigst atter at tillægge den denne Betegnelse, saa meget mere som der fra de Kandidater, der have taget økonomisk-statistisk Examen og som nu ifølge Anordn. af 1892 benævnes Cand. mag., er fremkommet Andragende om, at den ældre Betegnelse maa blive gjenoptagen. Fakultetet mener dog, at der ingen Grund vil være til at gjenoptage selve Betegnelsen: Cand. polit., men at de — i Lighed med, hvad der er bestemt med Hensyn til Doktorgraden — bør kaldes: Kandidater i Statsvidenskab (statsvidenskabelige Kandidater).

De Ændringer, som foreslaas gennemførte i Studiet og Examen ere da nærmest følgende:

1. For de økonomiske Fags Vedkommende: Finansvidenskab, der hidtil har udgjort en Del af Økonomiens Politik, foreslaas udskilt herfra og tilsammen med dansk Stats- og kommunal Finansstatistik, der nu udgjør en Del af „Danmarks Statistik“, gjort til et selvstændigt Fag, hvori der dog ved Examen kun holdes mundtlig Prøve. Derhos bortfalder Friheden til at vælge imellem statsvidenskabelig Encyklopædi og politisk Historie, da Kundskab til begge disse Fag maa anses for ønskelig.

2. For de juridiske Fags Vedkommende: Almindelig Retslære ophører at være Examensfag, da det for de statsvidenskabelige Studerende tildels erstattes af Økonomiens Politik og derhos ved den bestaaende Valgfrihed kun i ringe Omfang har været valgt. Derimod bliver de tre resterende juridiske Fag obligatoriske, men med følgende Omfordeling af Stoffet: Næringsret udskilles fra „Formue- og Næringsret“ og henlægges under Statsret, der nu omfatter „dansk Forfatningsret samt Grundtrækkene af Stats- og Kommunalforvaltningen“. For at Forvaltningsretten imidlertid kan komme mere til sin Ret, end Tilfældet hidtil har været, eftersom dette Fag maa anses for særlig vigtigt for dem, der søge ind i Administrationen, foreslaas Faget opløst i to Examensfag: „dansk Statsforfatningsret“ og „dansk Statsforvaltningsret med et Omrids af Næringsretten“, dog saaledes, at der i et af dem kun aflægges mundtlig Prøve.

Da „Formue- og Næringsret“ ogsaa hidtil har medtaget nogle Grundtræk af Civilrettens andre Afsnit, anses det for rettest at give dette Ud-

tryk i selve Fagets Betegnelse. Det foreslaas derfor betegnet saaledes: „Dansk borgerlig Ret, med noget mere indgaaende Kjendskab til enkelte Afsnit efter Fakultetets nærmere Anvisning“.

3. Da Indøvelsen i den statistiske Methode og Uddannelsen af Evnen til paa egen Haand at foretage statistiske Undersøgelser har vist utilstrækkelig ved den nu foreskrevne Deltagelse i Laboratoriets Øvelser, foreslaas denne udvidet til at skulle finde Sted 2 Gange (i Stedet for 1 Gang) ugentlig henholdsvis i et eller (for de statistiske Studerende) to Halvaar, dog saaledes, at de økonomiske Studerende skulle have deltaget i mindst 60, de statistiske i mindst 100 Øvelser à 3 Timer.

4. Da det nu saakaldte „Speciale“ har vist sig at friste de Studerende til noget at forsømme de øvrige Dele af Faget, foreslaas det, at den deri nu foreskrevne skriftlige Hovedopgave ikke bindes til dette Speciale, hvorhos Tiden for dens Udarbejdelse foreslaas indskrænket til 8 Timer.

Derimod foreslaas det, for at fremkalde en noget større Fordybelse i det juridiske Studium, at der — i Stedet for som hidtil kun 1 — gives 2 skriftlige Opgaver, 1 i dansk borgerlig Ret og 1 i de andre juridiske Fag efter Fakultetets Valg i hvert enkelt Tilfælde. For den førstnævnte gives en særskilt Karakter, der ikke bliver at sammenregne med Karakteren for den mundtlige Prøve i samme Fag. For samtlige skriftlige Prøver indrømmes en Tid af 4 (i Stedet for nu 3) Timer.

5. I Overensstemmelse med, hvad der nu er fastsat fra de juridiske Examinere, foreslaas Karaktererne fra de skriftlige Prøver i Nationaløkonomi ikke sammenregnede med Karaktererne fra de mundtlige Prøver i samme Fag, men derimod sammenregnede til 1 fælles skriftlig Karakter. Der vil saaledes ialt for Hovedfaget Nationaløkonomi blive givet 4 Karakterer, 2 for de skriftlige og 2 for de mundtlige Prøver. Dertil kommer 4 Karakterer for de øvrige økonomisk-statistiske Fag (Finansvidenskab, Statistikens Theori, Danmarks Statistik og Statsvidenskabelig Encyklopædi). For de juridiske Fag gives 5 Karakterer (deraf 1 for skriftlig Prøve alene) og for politisk Historie 1 — ialt 14 Karakterer.

6. Den ved Bekj. af 14de December 1902 ved de juridiske Examinere indførte Karakterberegning foreslaas anvendt ogsaa for statsvidenskabelig Examen, og da Antallet af Karakterer bliver det samme, ville Reglerne for Hovedkarakterens Beregning ligeledes blive fælles.

7. Bestemmelserne om en statsvidenskabelig Tillægsexamen for juridiske Kandidater i Anordn. af 20de Februar 1892 § 5 foreslaas omændrede, saa at de bringes i Overensstemmelse med de foranstaaende Forslag.

Det bemærkes, at samtlige disse Forslag have været forhandlede med de to statsvidenskabelige Censorer, som fuldt ud have givet dem deres Tilslutning.

I Henhold til alt foranstaaende tillader man sig hermed at fremsende et Udkast til en Anordning om Indretningen af statsvidenskabelig Examen, for hvilken man herved ærbødigt andrager det høje Ministerium om at udvirke kongelig Stadfæstelse.

Fakultetet maa dog herved bemærke, at det vil være en Forudsætning

for Planens fuldstændige Gjennemførelse, at Docent P. Johs. Jørgensen fremdeles forbliver knyttet til Fakultetet, da det ellers ikke for dets juridiske Medlemmer, til hvilke — og særlig Statsretslæreren Professor H. Matzen — Gjennemførelsen af den nye juridiske Examensordning stiller saa store Krav, vil blive muligt at gennemføre den her foreslaaede Deling af dansk Statsret i to Fag.

Konsistorium anbefalede i Skrivelse af 28de Juni 1904 til Kirke- og Undervisningsministeriet Fakultetets Forslag, der i det væsentlige var overensstemmende med den stadfæstede Anordning.

Ved Skrivelse af 30te December 1904 tilstillede Ministeriet Expl. af *Kgl. Anordning af 27de s. M. om Indretning af den statsvidenskabelige Examen ved Universitetets rets- og statsvidenskabelige Fakultet.*

I.

§ 1.

Den i Anordning af 20de Februar 1892 §§ 1—5 omhandlede statsvidenskabelige Embedsexamen afholdes sidste Gang i Sommeren 1906 og bortfalder derefter. Den i samme Anordnings § 1 og §§ 6—9 omhandlede „økonomisk-statistiske Examen“ bliver fra samme Tid at betegne som „statsvidenskabelig Examen“ og afholdes fremtidig i Overensstemmelse med de nedenfor givne Bestemmelser, første Gang i Vinteren 1906—1907.

Den, der har bestaaet denne Examen, betegnes som Kandidat i Statsvidenskab og har den i Bekjendtgjørelse af 10de Juni 1851 § 5, første Punktum, statsvidenskabelige Kandidater indrømmede Adgang til saadanne Embeder i og under de forskjellige Ministerier, med Hensyn til hvilke den af ham erhvervede juridiske Kundskab maa anses for fyldestgørende, herunder dog ikke medregnet Embeder, for hvis Opnaaelse „fuldstændig juridisk Embedsexamen“ er gjort til Betingelse, ej heller Retsskriverembeder og Sagførerstillinger. Fremdeles giver denne Examen dem, der have erholdt første Karakter, Adgang til at erhverve akademiske Grader.

De, der have bestaaet „økonomisk-statistisk Examen“ i dens nuværende Form, skulle fremtidig være berettigede til at betegne sig som statsvidenskabelige Kandidater.

II.

§ 2.

Statsvidenskabelig Examen omfatter følgende Fag: 1. Nationaløkonomiens Theori, 2. Nationaløkonomiens Politik, 3. Finansvidenskab (derunder dansk Stats- og kommunal Finansstatistik), 4. Danmarks Statistik, 5. Statistikens Theori, 6. statsvidenskabelig Encyklopædi, 7. politisk Historie, 8. dansk borgerlig Ret i Oversigt med noget mere indgaaende Kjendskab til enkelte Afsnit efter Fakultetets nærmere Anvisning, 9. dansk Statsforfatningsret, 10. dansk Statsforvaltningsret (derunder et Omrids af Næringsretten), 11. Folkeret.

Examen afholdes 2 Gange om Aaret. Betingelserne for at underkaste sig denne Examen ere de samme som hidtil i Henhold til Plakat

10de August 1848. Den, der vil underkaste sig Examen, maa fremlægge Attest fra vedkommende Professor om regelmæssigt og stadigt at have deltaget i det statistiske Laboratoriums Øvelser i det nedenfor angivne Omfang.

§ 3.

Som Hovedfag betragtes enten Nationaløkonomi eller Statistik efter Kandidatens Valg. Vælges Nationaløkonomi til Hovedfag, maa Kandidaten have læst enten et engelsk, et tysk eller et fransk Systemværk efter Fakultetets nærmere Anvisning. Dernæst maa et af de af Fakultetet nærmere angivne Hovedafsnit af Økonomien studeres ved Læsning af de af Fakultetet for hvert enkelt Afsnit anviste Bøger; det paagjældende Afsnit maa opgives i hans Petikum. Det statistiske Laboratoriums Øvelser maa han have besøgt regelmæssigt mindst 2 Gange ugentlig, 3 Timer hver Gang, i ét Halvaar samt yderligere saa mange Gange, at han har deltaget i 60 Øvelser à 3 Timer.

Vælges Statistik til Hovedfag, maa Kandidaten godtgjøre et særligt Kjendskab til Statistikkens Theori og Sandsynlighedsberegning, saaledes at han tillige har gjort sig bekendt med nogle Værker af fremragende statistiske Forfattere efter Fakultetets nærmere Anvisning. Det statistiske Laboratoriums Øvelser maa han have besøgt regelmæssigt mindst 2 Gange ugentlig, 3 Timer hver Gang, i to Halvaar, samt yderligere saa mange Gange, at han har deltaget i 100 Øvelser à 3 Timer.

Danmarks Statistik omfatter de i Falbe Hansen og Scharling's Haandbog 1ste—3die Bind omhandlede Æmner.

Til statsvidenskabelig Encyklopædi henregnes en Oversigt over de vigtigste Theorier med Hensyn til Staten og om Samfundets Bygning og Livsforhold (Sociologi) samt en Udsigt over de statsretlige Forhold og deres Udvikling i de vigtigste Lande (Statskundskab.)

Politisk Historie omfatter den nyere Historie siden 1789.

I dansk Statsforfatningsret og Folkeret forudsættes samme Kundskabsfylde som ved „fuldstændig juridisk Embedsexamen“. Dansk Statsforvaltningsret omfatter Grundtrækkene af Stats- og Kommunalforvaltningen samt et Omrids af Næringsretten.

§ 4.

Statsvidenskabelig Examen bestaar af en skriftlig og en mundtlig Prøve. Ved den skriftlige Prøve gives to Opgaver i Nationaløkonomi, til hvis Besvarelse indrømmes en Tid af 4 Timer til hver, samt en Opgave i Statistik, hvortil indrømmes 4 à 6 Timer efter Fakultetets nærmere Bestemmelse i hvert enkelt Tilfælde. Endvidere gives en Opgave i dansk borgerlig Ret samt i et af de andre juridiske Fag efter Fakultetets nærmere Bestemmelse i hvert enkelt Tilfælde; til disse Opgavers Besvarelse indrømmes 4 Timer til hver.

Derhos gives i det af Kandidaten valgte Hovedfag en større skriftlig Opgave til Besvarelse i Laboratoriet med Benyttelse af de til Raadighed staaende litterære Hjælpemidler, undtagen danske Lære- og Haandbøger eller Kollegiehæfter i det paagjældende Fag samt andre af Fakultetet udtrykkeligt udpegede Værker; til Besvarelsen indrømmes 8 Timer.

Den mundtlige Prøve, til hvilken Vedkommende stedes, for saa vidt de ved Bedømmelsen af de skriftlige Opgaver ere fundne tilstrækkeligt forberedte og modne, omfatter de i § 2 nævnte 11 Fag.

§ 5.

For den større skriftlige Opgave i Hovedfaget samt for den skriftlige Opgave i dansk borgerlig Ret gives særskilte Karakterer, hvorhos de to Karakterer for skriftlige Udarbejdelser i Økonomiens Theori og Politik sammenregnes til 1 Karakter. Karaktererne for de andre skriftlige Udarbejdelser sammenregnes med Karaktererne for den mundtlige Prøve i samme Fag til 1 Karakter for hvert af disse. For hvert af de øvrige Fag gives ved den mundtlige Prøve 1 Karakter.

Ialt gives altsaa 14 Karakterer. Karakterberegningen foregaar efter de i Bekjendtgjørelse af 4de December 1902 om de juridiske Examinere II. A. 1ste Membrum givne Regler saaledes, at der gives følgende Hovedkarakter:

„Laudabilis et quidem egregie“, naar de 14 Karakterer tilsammen udgjøre mindst en Talværdi af 206;

„Laudabilis“, naar de tilsammen udgjøre mindst 164;

„Haud illaudabilis I^{mi} gradus“, naar de tilsammen udgjøre mindst 146, og

„Haud illaudabilis II^{di} gradus“, naar de tilsammen udgjøre mindst 113.

Den, som ikke opnaar mindst 113 Points eller som i et Fag erholder Nul, anses for umoden.

III.

§ 6.

Den de juridiske Kandidater, som have bestaaet Examen i den ved Anordning af 26de September 1890 fastsatte Form, ved Anordning af 20de Februar 1892 givne Adgang til at blive statsvidenskabelige Kandidater vedbliver paa de der fastsatte Vilkaar indtil Udgangen af 1910; dog skal til Hovedkarakter „Laudabilis“ udkræves, at der i to af de statsvidenskabelige Fag erholdes Karakteren „Laudabilis“, i det tredie mindst Haud illaudabilis.

Den, der har taget „fuldstændig juridisk Embedsexamen“ efter Anordning af 1ste December 1902 med Hovedkarakter „Laudabilis“, kan blive statsvidenskabelig Kandidat ved at tage en Tillægsexamen i de 6 økonomisk-statistiske Fag efter samme Regler som foran. Som Hovedkarakter erholder han

„Laudabilis et quidem egregie“, naar de for disse 6 Fag givne 8 Karakterer tilsammen udgjøre mindst 118,

„Laudabilis“, naar de tilsammen udgjøre mindst 94,

„Haud illaudabilis I^{mi} gradus“, naar de tilsammen udgjøre mindst 84.

Den, som ikke erholder mindst 84 Points eller i et enkelt Fag erholder Nul, anses for umoden.

IV.

§ 7.

De statsvidenskabelige Censorer medvirke efter de hidtil gjældende Regler.

§ 8.

Den, der indstiller sig til „statsvidenskabelig Examen“, har at erlægge en Kjendelse af 16 Kroner, der fordeles saaledes: 4 Kr. til Universitetets Kasse, 4 Kr. til Dekanus, 4 Kr. til Notarius og 4 Kr. til Universitetspedellerne til lige Deling.

Den juridiske Kandidat, der indstiller sig til Tillægsexamen, erlægger en Kjendelse af 8 Kr., der fordeles i samme Forhold.

§ 9.

Hvor ikke andet i denne Anordning er bestemt, har det fremdeles sit Forblivende ved de hidtil gjældende almindelige Regler for Embedsexaminer og de særlige Regler for de under det rets- og statsvidenskabelige Fakultet hørende Examinere.

§ 10.

Kirke- og Undervisningsministeriet bemyndiges til at træffe de Bestemmelser, der iøvrigt maatte være nødvendige til Gjennemførelsen af denne Anordning.

f. Økonomisk-statistisk Examen.

Ved Skrivelse af 24de Juni 1905 meddelte Ministeriet, efter Fakultetets Anbefaling, efter Omstændighederne 2 Studerende Tilladelse til uanset Bestemmelserne i Anordn. af 27de December 1904 om Indretningen af den statsvidenskabelige Examen at indstille sig til den økonomisk-statistiske Examen i Vinteren 1906—1907.

— I Anledning af en Forespørgsel, om en Officer uden ældste Klasses Afgangsexamen skulde tage Filosofikum for at kunne indstille sig til de statsvidenskabelige Examina, meddelte Fakultetet under 31te Oktober 1904, at den filosofiske Prøve udfordredes som Betingelse for at kunne indstille sig.

g. Andre Afgjørelser.

Efter at de Tilsynsførende ved de juridiske Examinere i Skrivelse af 2den December 1903 til Fakultetet havde ansøgt om, at det for Tilsynsførelsen fastsatte Vederlag af 1 Kr. pr. Time maatte blive forhøjet til $1\frac{1}{2}$ à 2 Kr. pr. Time, tilskrev Fakultetet blandt andet under Henvi- sning til, at en Imødekommen af Andragendet ventelig vilde drage lignende Andragender efter sig for de andre Fakulteters Vedkommende, Konsistorium, som derefter indhentede Erklæring fra Universitetets Kvæstor.

Kvæstor oplyste, at Betalingen ved Konsistoriums Skrivelse af 14de September 1844 for Opsynet ved samtlige Embedsexaminer og Præliminærexamen blev bestemt til 3 Mark i Timen for hver Opsynshavende. Med denne Bestemmelse som Udgangspunkt var Betalingen for Opsyn 1 Kr. Timen, foruden ved samtlige Embedsexaminer ved Universitetet, tillige ved Magisterkonferenser, Tillægsexamen for Theologer efter Anordn. af 1ste Juli 1872 og Tillægsexamen ifølge Bekj. af 22. Maj 1874. Under Hensyn til at det ved de juridiske Examinere fandtes ønskeligt, at Tilsynet bestod af ældre Kandidater, som ikke vexlede for hyppigt, ansaa Kvæstor det for rettest, at Betalingen forhøjedes til 1 Kr. 50 Øre, medens den

fastsatte Betaling for Eftersyn af Lovsamlinger m. m. inden den skriftlige Examens Begyndelse som hidtil vilde kunne udredes med 50 Øre pr. Examinand. Da der ved de øvrige Universitetsexaminer ikke forlangtes, at de Tilsynshavende skulde have Embedsexamen, men dog at disse vare Mænd, der ved Alder og Øvelse i Opsyn gav Sikkerhed for deres Paa-lidelighed, syntes en Forhøjelse ogsaa ønskelig for dem fra 1 Kr. til 1 Kr. 25 Øre Timen. Ved den almindelige Forberedelsesexamen syntes Betalingen at være fyldestgørende, da der var et rigeligt Tilbud om Besørgelse af Opsynet og Fordringerne til de Opsynshavende her stillede sig uden Krav paa særlige Egenskaber hos dem.

Konsistorium sluttede sig til Kvæstors Erklæring, dog med Bemærkning, dels at det ligesaa vel ved de statsvidenskabelige som de juridiske Examinere fandtes ønskeligt, at Tilsynet bestod af ældre Kandidater, der ikke skiftede for hyppigt, dels at det, naar Betalingen ikke blev forhøjet for Tilsynet ved den almindelige Forberedelsesexamen, ikke fandt Grund til at forhøje den for Tilsynet ved Universitetets Tillægsexaminer, ved hvilken man benyttede det samme Personale som ved Forberedelsesexamen. Konsistorium tilføjede, at det ansaa det for ønskeligt, at Forhøjelsen kunde indtræde for Examinerne for Vinteren 1904—1905.

Efter Konsistoriums Indstilling bifaldt Ministeriet under 23de November 1904 „at Betalingen for Opsynet ved Universitetets juridiske og statsvidenskabelige Examinere forhøjes fra 1 Kr. Timen til 1 Kr. 50 Øre Timen og at Betalingen for Opsynet ved Universitetets øvrige Embedsexaminer samt Magisterkonferenser forhøjes fra 1 Kr. Timen til 1 Kr. 25 Øre.“ Ministeriet bifaldt derhos, at Forhøjelse indtraadte allerede for Examinerne for Vinteren 1904—1905.

4. Forelæsninger og Examina under det lægevidenskabelige Fakultet.

a. Obligatoriske Øvelser i Titreranalyse.

Fra det lægevidenskabelige Fakultet modtog Konsistorium under 15de Februar 1905 en Skrivelse fra Professor chemiæ, Dr. phil. E. Petersen, hvori denne foreslog, at der indførtes obligatoriske Øvelser i Titreranalyse paa Universitetets kemiske Laboratorium for lægevidenskabelige Studerende, som agtede at indstille sig til den lægevidenskabelige Embedsexamens 1ste Del.

Professor Petersen udtalte i Skrivelse af 21de Januar s. A., at der ifølge den vedtagne Studieplan for Fagene til 1ste Del af den lægevidenskabelige Embedsexamen var bestemt til praktiske Øvelser i Universitetets kemiske Laboratorium i 2det Semester 2 Dage, i 3die Semester 3 Dage og i 6te Semester 1 Dag ugentlig, hver Dag i 3 Timer. Denne Tid, der var tænkt anvendt til Indøvelse i den kvalitative uorganiske Analyse, i hvilken der ved Examens 1ste Del afholdtes en Prøve, var til dette Formaal ret rigelig, navnlig med de Lettelser i Fordringerne, som han havde ment det rimeligt og hensigtsmæssigt at indføre. Den kvalitative Analyse havde overvejende propædeutisk Betydning og kunde i den Henseende vanskeligt erstattes af andre Øvelser. Derimod vilde det vel fortrinsvis være den kvantitative Titreranalyse, af hvis Metoder Medicinerne senere

vilde kunne gjøre praktisk Anvendelse, og han havde derfor paatænkt fra Begyndelsen af Efteraarshalvaaret 1905 at benytte den ene af de 3 Dage ugentlig, der var fastsat for Studerende i 3die Semester, til et Øvelseskursus i de almindeligste titreranalytiske Metoder. Da det imidlertid næppe vilde være hensigtsmæssigt at indrette en Prøve i dette Fag, mente han, at det vilde være nødvendigt, at det paatænkte Kursus i Titreranalyse, der altsaa ikke for de Studerende vilde beslaglægge mere Tid, blev obligatorisk saaledes, at de, der vilde indstille sig til 1ste Del af medicinsk Embedsexamen, maatte præstere Attest for at have gennemgaaet paa Laboratoriet det nævnte Kursus. Han foreslog derfor Fakultetet at foranledige, at en til ovenstaaende Forslag svarende Ændring indførtes i de for 1ste Del af medicinsk Embedsexamen gjældende Anordninger saaledes, at denne Ændring første Gang traadte i Kraft for dem, der indstillede sig til Examen i Sommeren 1907. Det paatænkte Kursus vilde antagelig kunne tilendebringes i ét Halvaar — Efteraarshalvaaret — med en Dag ugentlig, ialt ca. 16 Dage, hver Dag 3 Timer.

Fakultetet bemærkede, at det — efter en Undersøgelse af Forslagets Rækkevidde og de Følger, som dets Gjennemførelse vilde kunne have for de Studerendes Uddannelse og Studium — fuldt ud kunde tiltræde Professor Petersens Anskuelse om Hensigtsmæssigheden af en Forandring som den foreslaaede, om hvis Betydning Fakultetet fremsatte følgende Oplysninger. Efter den nye Examensordning blev ved Universitetet afholdt to praktisk-kemiske Øvelseskursus for Studerende, som agtede at indstille sig til lægevidenskabelig Embedsexamens 1ste Del. Det ene af disse Kursus — Øvelser i fysiologisk Kemi paa Universitetets fysiologiske Laboratorium — indbefattede Øvelser i Titreranalyse. Dette Kursus var obligatorisk, idet de Studerende ved Indtegningen til Embedsexamens 1ste Del skulde præstere Attest for at have frekventeret det. Ved det andet praktisk-kemiske Øvelseskursus, som afholdtes paa Universitetets kemiske Laboratorium, erholdt de Studerende Uddannelse i kvalitativ uorganisk Analyse, i hvilken Diciplin de underkastedes praktisk Prøve ved Embedsexamens 1ste Del. Den til dette sidstnævnte Kursus ifølge den nye Studieplan ansatte Tid maatte, navnlig efter at Professor Petersen havde fundet det rimeligt og hensigtsmæssigt at indføre Lettelser i de stillede Fordringer, anses for at være saa rigelig beregnet, at den vilde være tilstrækkelig til ogsaa at kunne benyttes til Øvelser i Titreranalyse. Det vilde være af megen Betydning, hvis disse Øvelser blev henlagte til de praktisk-kemiske Øvelser paa Universitetets kemiske Laboratorium, idet de her vilde kunne foregaa under langt bedre Arbejdsbetingelser end paa Universitetets fysiologiske Laboratorium, hvor de som omtalt nu afholdtes ved Kurset i fysiologisk Kemi. Gjennemførelsen af Professor Petersens Forslag blev saaledes i Virkeligheden at betragte som en særdeles betydningsfuld Ompostering af en Del Øvelser fra det fysiologisk-kemisk Kursus til de kemiske Øvelser paa Universitetets kemiske Laboratorium — en Foranstaltning, som desuden vilde medføre en Besparelse i Tid for de Studerende, idet den vilde kunne gennemføres, uden at den til de sidstnævnte Øvelser nødvendige Tid blev forlænget, samtidig med at den til

de obligatoriske fysiologisk-kemiske Øvelser ansatte Tid blev forkortet med et Antal Timer, der svarede til det, Uddannelsen i Titreranalyse krævede. Da der ved de anførte Grunde ved Forslagets Gennemførelse vilde kunne opnaas en værdifuld Forbedring af de Studerendes Undervisning, samtidig med, at de Studerendes Tid blev beslaglagt i mindre Omfang, anbefalede Fakultetet varmt, at Forslagets praktiske Gennemførelse snarest maatte søges udvirket saaledes, at obligatoriske Øvelser i Titreranalyse i Overensstemmelse med Forslaget 1ste Gang kunde afholdes paa Universitetets kemiske Laboratorium i Efteraarshalvaaret 1905, og at Attest for at have gennemgaaet Øvelserne 1ste Gang kunde afkræves de Studerende, som indstillede sig til lægevidenskabelig Embedsexamens 1ste Del i Sommeren 1907.

Konsistorium udtalte i Skrivelse af 31te Maj 1905 til Ministeriet, at der til Uddannelse af de Studerende, som agtede at indstille sig til 1ste Del af den ifølge Anordn. af 14de Juli 1902 omordnede lægevidenskabelige Embedsexamen, blev afholdt 2 praktisk-kemiske Øvelseskursus. Det ene af disse Kursus — Øvelser i fysiologisk Kemi paa det fysiologiske Laboratorium — indbefattede Øvelser i Titreranalyse. Dette Kursus var ifølge § 2 i fornævnte Anordning obligatorisk; idet de Studerende ved Indtegningen til Embedsexamens 1ste Del skulde præstere Attest for at have frekventeret det. Ved det andet praktisk-kemiske Øvelseskursus, som afholdtes paa Universitetets kemiske Laboratorium, erholdt de Studerende Uddannelse i uorganisk kvalitativ Analyse, i hvilke Disciplin de underkastede sig praktisk Prøve ved Embedsexamens 1ste Del. Det lægevidenskabelige Fakultet anbefalede det af Professor E. Petersen fremsatte Forslag om, at Uddannelse i Titreranalyse blev henlagt til de praktisk-kemiske Øvelser paa Universitetets kemiske Laboratorium. Uddannelsen vilde her kunne foregaa under langt bedre Arbejdsbetingelser end paa det fysiologiske Laboratorium. Professor Petersen oplyste derhos, at den Tid, der efter den nye Studieplan var ansat til de Studerendes Uddannelse i uorganisk kvalitativ Analyse maatte anses for at være saa rigelig, at den vilde være tilstrækkelig til ogsaa at kunne benyttes til Øvelser i Titreranalyse, hvilke det ifølge Professor Petersens og Fakultetets overensstemmende Opfattelse vilde være nødvendig at gjøre obligatoriske, saaledes at de Studerende for at kunne indstille sig til lægevidenskabelig Embedsexamens 1ste Del maatte præstere Attest for at have gennemgaaet disse Øvelser. Gennemførelsen af Forslaget betragtedes af Fakultetet som en særdeles betydningsfuld Ompostering af en Del Øvelser fra det fysiologisk-kemiske Kursus til de kemiske Øvelser paa Universitetets kemiske Laboratorium, og denne Foranstaltning vilde medføre en Besparelse i Tid for de Studerende, idet den vilde kunne gennemføres, uden at den til sidstnævnte Øvelser nødvendige Tid blev forlænget, samtidig med at den til de obligatoriske fysiologisk-kemiske Øvelser ansatte Tid blev forkortet med et Antal Timer, der svarede til det Uddannelsen i Titreranalyse krævede.

Ved Skrivelse af 9de Juni 1905 bifaldt Ministeriet, „at der i det i Henhold til Anordn. af 14de Juli 1902 for de medicinske Studerende indrettede obligatoriske Kursus i fysiologisk Kemi sker den Ændring, at Øvelserne i Titreranalyse, der hidtil, i Forbindelse med de øvrige Øvelser i fysiologisk

Kemi, have været afholdte paa Universitetets fysiologiske Laboratorium, fremtidig henlægges til de praktisk-kemiske Øvelser paa Universitetets kemiske Laboratorium, dog saaledes, at den til de sidstnævnte Øvelser anvendte Tid ikke derved forlænges“. Ministeriet tilføjede, at de obligatoriske Øvelser i Titreranalyse 1ste Gang kunde afholdes paa Universitetets kemiske Laboratorium i Efteraarshalvaaret 1905, og at Attest for at have gennemgaaet Øvelserne 1ste Gang afkrævedes de Studerende, der indstillede sig til den lægevidenskabelige Embedsexamens 1ste Del i Sommeren 1907.

b. *Lægevidenskabelig Embedsexamen.*

Fakultetet meddelte under 7de Februar 1905 en Student, der havde indmeldt sig til 1ste Del af den lægevidenskabelige Embedsexamen i Januar s. A., men som efter Afmeldingsfristens Udløb maatte trække sig tilbage paa Grund af Sygdom, Tilladelse til at indstille sig til samme Examen i Sommeren s. A.

— Ved Skrivelse af 19de Juni s. A. meddelte Ministeriet en Student, der havde indtegnet sig til 2den Del af den lægevidenskabelige Embedsexamen i Sommeren s. A., men som ved Sygdom blev forhindret i at gaa op til Examen, Tilladelse til at indstille sig til samme Examen i Vinteren 1905—1906.

c. *Andre Afgjørelser.*

I Anledning af en Fakultetet fra Kirke- og Undervisningsministeriet sendt Forespørgsel fra den japanske Regjering gennem dets herværende Konsul om, hvilke Betingelser og hvilken Examen der krævedes, for at en Japaner kunde erhverve jus practicandi som Læge i Danmark, paa Island, Færøerne og i de danske Kolonier, udtalte Fakultetet i Skrivelse af 9de September 1904, at det med Hensyn til Japaneres Ret til at udøve Lægepraxis i Danmark, paa Island, Færøerne og i de danske Kolonier, skulde henvisse til de gjældende Bestemmelser, ifølge hvilke det krævedes, at Udlændinge for at kunne erholde jus practicandi overalt i Danmark og de danske Besiddelser maatte have bestaaet lægevidenskabelig Embedsexamen ved Kjøbenhavns Universitet med 1ste Karakter (jfr. Kanc. Plakat af 28de Januar 1840). Der syntes ikke at foreligge nogen Bestemmelse (jfr. Lov om Oprettelse af en Lægeskole ved Reykjavik af 11te Februar 1876, samt Reglement for samme Skole af 9de August 1876 og 26de Juni 1899) om, at Afgangsexamen ved Lægeskolen i Reykjavik ikke gav Udlændinge samme Ret som danske Undersaatter til at udøve Lægevirksomhed paa Island, og Fakultetet kunde derfor ikke skjønne rettere end, at en Udlænding, der søgte Ret til at praktisere paa Island — et Tilfælde der rigtignok ingensinde var forekommet — vilde kunne erhverve sig denne Ret ved at bestaa Examen ved nævnte Lægeskole. For at udøve Lægevirksomhed paa de vestindiske Øer maatte en Udlænding almindeligvis opfylde de samme Betingelser som en Læge i selve Kongeriget, men Øernes Guvernør var dog under særlige Forhold (Epidemier, Mangel paa Læger) berettiget til, under Forbehold af Finansministeriets Approbation, foreløbig at tildele fremmede Læger jus practicandi, naar de godtgjorde

at være prøvede ved ansete fremmede Universiteter (jfr. kgl. Resol. af 25de September 1872 og Finansministeriets Skrivelse af 3die Marts 1886). Da Fakultetet ikke fandt Grund til, at Japanere skulde stilles anderledes end andre fremmede Nationer med Hensyn til at erholde jus practicandi her i Landet, maatte Fakultetet anse det for rigtigt, at Japanere, der vilde erhverve sig denne Ret, i alle Henseender underkastedes de anførte Bestemmelser. Den japanske lægevidenskabelige Examen kunde saaledes hverken træde i Stedet for Lægeexaminerne ved Kjøbenhavns Universitet eller ved Lægeskolen i Reykjavik, ligesom japanske Læger, der ikke havde taget Lægeexamen ved Kjøbenhavns Universitet, kun under ganske særlige Forhold vilde kunne erholde Tilladelse til Lægepraxis paa de vestindiske Øer. Ifølge Universitetets Retsregler var Examen sproget ved alle Examinere Dansk, og Fakultetet kunde ikke finde nogen Anledning til, at denne Regel skulde fraviges overfor Examinander fra Japan.

— I Anledning af en Forespørgsel fra Dr. Placzek i Berlin om Retsmedicinens historiske Udvikling ved Kjøbenhavns Universitet meddelte Fakultetet under 28de December 1904 følgende: Theoretiske retsmedicinske Forelæsninger vare holdte af N. Chr. Møhl, der i 1830 udnævntes til Prof. extr. i Farmakologi og Medicina forensis. Som Docent i samme 2 Fag ansattes i 1831 C. Otto, der i 1832 udnævntes til Prof. extr. og i 1840 til Prof. ord. I 1862 søgte han Afsked. Som særligt Fag havde Retsmedicinen ikke bestaaet ved Universitetet, førend C. G. Gædeken efter Konkurrence udnævntes til Docent i Retslægevidenskab og offentlig Hygiejne i 1868; han blev Lektor i 1869 og Prof. ord. i 1874. Efter hans Død (1901) blev K. B. Pontoppidan udnævnt til Prof. ord. i Retslægevidenskab og offentlig Hygiejne. Der var foreslaaet, at der oprettedes en særlig Lærerpost i Hygiejne.

5. Skoleembedsexamen.

a. Ved det filosofiske Fakultet.

Fra det filosofiske Fakultet modtog Konsistorium under 5te Juni 1905 et Andragende om en ændret Affattelse af § 6 i Bekj. af 26de Marts 1901, indeholdende nærmere Bestemmelser til Gjennemførelsen af kgl. Anord. af 16. Marts 1901 om en forandret Indretning af Skoleembedsexaminerne under det filosofiske Fakultet.

Fakultetet bemærkede, at det i de forløbne Aar havde vist sig, at de temmelig udviklede Regler i den nævnte Paragraf voldte Vanskeligheder ved den praktiske Gjennemførelse. Navnlig var der intet fastslaet for det Tilfælde, at en Kandidat, der havde indstillet sig i to Fag, allerede ved den skriftlige Prøve erklæres for „ikke bestaaet“ i det ene, uden at der (se § 9) gives ham nogen Karakter i dette, medens dog § 6 forudsætter en Karakter, der lægges sammen med Karakteren i det andet Fag. Desuden rummede Paragraffen den Uretfærdighed mod Kandidaterne, at et ugunstigt Resultat i et Fag kunde gjøre en bestaaet Examen i et andet Fag til intet, medens omvendt en god Præstation i et Fag ikke kunde bøde paa en mindre god i et andet. Fakultetet mente — i Over-

ensstemmelse med en Tanke, der allerede var fremme under Forhandlingerne i 1901 — at den retfærdigste og tillige den simpleste Løsning vilde kunne naas ved følgende Affattelse af den nævnte § 6:

„Examen kan tages enten samlet eller i to Dele. I sidste Tilfælde maa anden Del senest være bestaaet tre Aar efter første. Den, som ikke har bestaaet i et Fag, han har indstillet sig til, kan underkaste sig en ny Prøve i det, dog først efter et Aars Forløb og saaledes, at hans samlede Examen ikke derved fordeles paa tre Examensterminer“.

Konsistorium anbefalede i Skrivelse af 14de Juni 1905 Fakultetets Andragende og under 22de s. M. meddelte Kirke- og Undervisningsministeriet Konsistorium, at det bifaldt fornævnte Affattelse af § 6.

— Ved Skrivelse af 3die April 1905 meddelte Ministeriet, efter Fakultetets Indstilling, Stud. mag. N. N. Tilladelse til i Sommeren 1905 at indstille sig til Skoleembedsexamen, uanset at han i Vinteren 1904—1905 havde indstillet sig til, men paa Grund af Sygdom havde maattet forlade Examen.

— I Henhold til Fakultetets Indstilling bifaldt Ministeriet under 14de Marts og 9de Maj 1905, at de ved Professor, Dr. phil. Nissens og Overlærer Kapers Død ledigblevne Pladser som Censorer i Tysk ved Skoleembedsexamen besattes med Dr. phil. Chr. Sarauw og Cand. mag. Raphael Meyer for Resten af Trienniet 1ste April 1903 til 31te Marts 1906.

b. Ved det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet.

Fakultetet meddelte under 10de September 1904 Stud. mag. N. N., der havde bestaaet 1ste Del af Examen for Bygningsingeniører, Tilladelse til at overføre Karaktererne i Fysik for denne Examen til Skoleembedsexamen i Naturhistorie og Geografi.

6. Magisterkonferens.

Ved det filosofiske Fakultet.

Det filosofiske Fakultet har under 28de November 1904 vedtaget følgende Bestemmelser for dem, der maatte ønske at underkaste sig en

Magisterkonferens i klassisk Filologi.

1. Kandidaten maa have sikker Sprogfærdighed i begge de klassiske Sprog og Indsigt i deres Grammatik og Udviklingshistorie paa Grundlag af Kjendskab til den sammenlignende Sprogforsknings Methode og Hovedresultater.

Foruden Indsigt i den klassiske Filologis Methode (derunder Oldtidsværkernes Overlevering, Kritik og Exegese) samt Kjendskab til dens Hjælpemidler og til nogle Hovedværker i den filologiske Litteratur kræves et klart Overblik over Hovedtrækkene af Bidisciplinerne (Oldtidshistorie, Antikviteter, Litteraturhistorie, Kunsthistorie, Mythologi og Religionshistorie samt Epigrafik) suppleret med et mere indgaaende Kjendskab til saadanne Enkeltheder, som ere af Betydning for den nøjagtige Forstaaelse af de opgivne Værker.

2. Kandidaten kan lægge Hovedvægten enten paa *Græsk* eller paa *Latin*.

Lægges Hovedvægten paa *Græsk*, opgives som læst: 1. *Græsk*. De homeriske Digte, af anden Poesi 6000 Vers, af Prosa 1800 Sider. 2. *Latin*. 10000 Vers Poesi, 1000 Sider Prosa.

Lægges Hovedvægten paa *Latin*, opgives: 1. *Latin*. 20000 Vers Poesi, 2000 Sider Prosa. 2. *Græsk*. 8000 Vers af de homeriske Digte, 3000 Vers anden Poesi, 1000 Sider Prosa.

Saa vel i Hovedfaget som i Bifaget maa Hovedforfatterne eller dog de vigtigste Litteraturgrene være repræsenterede i det opgivne Pensum.

3. Endelig skal Kandidaten indenfor det valgte Hovedsprog opgive et Speciale, der saavel kan være af sproglig Art som falde indenfor en eller flere af Bidisciplinerne. Det maa være studeret efter Kilderne og med behørig Benyttelse af den videnskabelige Speciallitteratur. Som Exempler paa Specialer henvises til de i Bekj. af 26de Marts 1901 under e., f. og g. anførte.

4. Prøven er dels mundtlig dels skriftlig. Den mundtlige bestaar — saafremt det ikke efter Udfaldet af den skriftlige Prøve tillades Kandidaten at holde tre Forelæsninger — for begge Sprog i Oversættelse og Fortolkning af 1 læst og 1 ulæst Sted med dertil knyttet Examination i Sprogkundskab og Bidisciplinerne. Til den skriftlige gives foruden en 6 Ugers Hjemmeopgave i Specialet (som Regel af exegetisk Art) tre 4 Timers Opgaver, som skrives under Tilsyn, nemlig 1. en Stil i Hovedsproget, 2. i det andet Sprog Oversættelse og Fortolkning af et ulært Sted, 3. en Opgave i Bidisciplinerne udenfor Specialet, men i Forbindelse med Hovedsproget.

— I Univ. Aarb. f. 1903—1904 S. 891—93, er der under Overskriften „Magisterkonferens i slavisk Filologi“ af en Fejltagelse aftrykt et ufærdigt Udkast, som ikke stemmer med den af det filosofiske Fakultet under 30te November 1903 vedtagne Beslutning. Fakultetet har derfor i September 1905 paany behandlet Sagen og under 25de s. M. vedtaget følgende Bestemmelser for dem, som maatte ønske at underkaste sig en

Magisterkonferens i slavisk Filologi.

1. Kandidaten maa beherske det russiske Sprog saa vidt, at han 1) er i Stand til extempore at oversætte til Dansk enhver moderne prosaisk eller poetisk Text, som ikke indeholder specielle Vanskeligheder, og at han 2) er i Stand til at skrive en fri russisk Stil om et ham nærliggende Æmne. Han maa theoretisk og praktisk være fuldt ud fortrolig med det moderne russiske Lydsystem og med alle Sider af russisk Grammatik. I mindre Omfang maa Kandidaten have foretaget et alsidigt Studium af Polsk, Čechisk og Serbisk, af Oldbulgarisk samt af Litauisk, dog uden at der i noget af disse Sprog skal kunne kræves en Extemporalprøve eller Stil.

Anm. Hvis Kandidaten ønsker at erstatte den mundtlige Examen med Forelæsninger, skal den ene Forelæsning kunne forlanges holdt paa Russisk.

Fremdeles kræves Kjendskab til de indoeuropæiske Sprogs almindelige Historie samt til den sammenlignende Sprogvidenskabs Methode; endvidere

grundig Indsigt i slavisk Sproghistorie, baade med Hensyn til Sprogklassens Forhold til de øvrige indoeuropæiske Sprog (derunder ganske særligt Forholdet til de baltiske Sprog) og tillige med Hensyn til de enkelte ovenfor nævnte slaviske Sprogs Udvikling og indbyrdes Forhold. For de øvrige slaviske Sprog skal Kandidaten kjende Udviklingens vigtigste og mest karakteristiske Træk.

Kandidaten skal godtgjøre grundigt Kjendskab til den russiske Litteratur Historie og i mindre Omfang kjende de øvrige slaviske Litteraturers Historie fra deres Begyndelse til Nutiden. Endvidere maa Kandidaten have Kjendskab til de Kulturtilstande og de Hovedpunkter i Folkenes Historie, der danne Baggrunden for Litteraturen.

Som læst opgives:

a) Leskien, Handbuch der altbulgarischen Sprache;

b) det russisk-kirkeslaviske, russiske og lillerussiske Afsnit af Bernekers Slaviske Chrestomathi; nogle mindre Prøver af den russiske Litteratur fra det 17de og 18de Aarhundrede, samt 10 Hovedværker af den russiske Litteratur fra Karamzins Tid til Nutiden, hørende til forskellige Stilarter;

c) af den nyere polske og čechiske Litteratur ialt 400 Sider (af Størrelse som Siderne i Bernekers Slaviske Chrestomathi), omfattende baade Prosa og Poesi;

d) Ásbóths accentuerede serbiske Læsebog (Del af Kúnos Chrestomathia Orientalis, Budapest 1900) samt det stokaviske Afsnit af Bernekers Slaviske Chrestomathie;

e) 50 Sider af Texterne i Wiedemanns Handbuch der litauischen Sprache, (eller tilsvarende).

2. Kandidaten skal opgive enten et sprogligt eller et litterært Speciale som studeret efter Kilderne og med indgaaende Kjendskab til den vedkommende videnskabelige Litteratur. Som Exempler paa saadanne Specialer kan nævnes: a. sproglige: den russiske Accent, et enkelt Kapitel af Sproghistorien eller den deskriptive Syntax gennem en Række slaviske Sprog, eller hele Lydhistorien eller Syntaxen for et enkelt slavisk Sprogs Vedkommende; b. litterære: de russiske Byliner, de gamle russiske Krøniker, Lomonosov, Leo Tolstoj, den oldbulgariske Litteratur, den dalmatinske Litteratur, Illyrismen, Johan Hus, den bøhmiske Vækkelse, den slovakiske Litteratur i det 19de Aarhundrede, Mickiewicz.

IV. Prisopgaver.

Da det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet havde indberettet, at Professorerne, Dr. phil. H. G. Zeuthen og Dr. phil. Jul. Petersen, der havde underskrevet Universitetets Prisopgave i Astronomi for 1903—1904, havde erklæret, at de savnede Betingelserne for at bedømme den indkomne Besvarelse, og at Professor, Dr. med. C. Christiansen var indtraadt i deres Sted og sammen med Professor, Dr. phil. T. N. Thiele havde afgivet en Bedømmelse, meddelte Konsistorium ved Skrivelse af 13de Februar 1905 Tilladelse til, at Professor Christiansens Navn ogsaa sattes under den Be-